

pr 73/68

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 1.
Sibenik, 2. siječnja 1938.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

U ime Isusovo

Nova godina-nove odluke!

Tri tačke programa!

U ime Isusovo! — Taj uzvik se više puta čuje iz ustiju naših dobrih kršćanskih matera. One ga izgovaraju kada u kolijevke lijegaju svoja dojenčeta i kada ih iz njih dižu; ponavljaju ga kada započimaju svoj dnevni posao i kada ga dovršavaju.

Ni Crkva nije mogla drukčije postupati. I ona, da nam pokaže kako sve treba započimati u imenu Isusovom, postavila je odmah na početak nove građanske godine blagdan Imena Isusova.

U ime Isusovo! — A zar se može s nećim drugim ljepše započeti nova godina nego s imenom Isusovim? Tim više, što možemo samo u tome imenu naći spasenje!

A mi smo potrebni, krvavo potrebni, spasenja, olakšanja i oslobodenja! — Gospodin Isus nas je, istina, već jednom spasio na kamenitoj Golgoti, ali mi smo sto puta poslije dozvolili, da nas zarobe, vežu lišćinama i strpaju u tamu podzemnih tamnica.

Osvrtajući se na prošlost, na minule stare godine, uvijek nam se uzbuđi u duši po koja tužna uspomena. I često: više tužnih nego radosnih. — A kada pokušavamo prodrijeti kroz zastor budućnosti, u nama se rasplamsaju nade o boljim i sretnijim danima.

Prošlost je za nama, i više je ne možemo ni u čemu popraviti. Nekad bilo, sad se spominjalo! — Ali, zato, budućnost je naša. I biće nam onakva kakvu je budemo zajednički stvarali. Budemo li je, međutim, stvarali u imenu Isusovom, biće nam sretna i blagoslovljena!

Ti, on i ja možemo malo; ali svi skupa možemo mnogo. Svi skupa u ime Isusovo!

Krist je, bez obzira na naš prištanak ili protivljenje, početak i svrha svih stvari. Pa zar nije on da najpametnije, i za nas najkorisnije, da Ga svojevoljno i radošnim srcem postavljamo na početak svega našega rada i da s Njime opet sve završavamo?

Najprije nama samima, nama kao pojedincima, Krist mora postati sve, naš Početak i naš Konac. I tek onda kad On to nama postane, moći ćemo i od drugih zahtijevati da ne prekoračuju međa koje je Krist označio. Onda ćemo moći i vlastima prigovarati, ako ne budu svojim odredbama slavili ime

Tebe Boga!
To su početne riječi pjesme zahvalnice koja se diže visoko gore na zadnji dan godine.

Tebe Boga hvalimo! — to mi stavljamo mjesto pečata na kraju svih računa, što ih, na koncu jednoga dijela našega života, učinimo s Bogom. Bilans što ga čini vjernik treba da imade na zaključku te riječi, jer život dobrog čovjeka i ne može da bude što drugo nego vječna pjesma zahvalnica Bogu — kao početniku i uzdržavatelju života.

Ne samo trgovci, nego i ljudi svih zvanja, u većini, učine koncem godine obračun; zbroje sve priloge i rashode, i na koncu se ukaže broj koji pokazuje pravo stanje rada.

Mi također činimo bilans koji nam jasno govori o visini naše katoličke svijesti u nastupu pred širom i užom javnosti. Taj bilans ćemo za sebe zadržati. Manjke ćemo dopuniti, a vrline umnožiti.

Konac jedne godine nosi sa sobom i početak nove. Sa zadnjega praga 1937. naša noga odmah stupa na novu i prvu stepenicu 1938. godine. — Sve što je novo i mlado nosi sa sobom nadu, život svježine, vedrine i snage.

Zato je i naš korak na novu stepenicu muški jak, svjež i odlučan. Staro bacamo u zaborav i s njim se služimo samo u koliko nam to može služiti za pouku na što posebice moramo unaprijed paziti. Novo vino se stavlja u nove mješine — nova godina traži naše nove i jake odluke.

Koje su?
Prva! Visoko ćemo dizati zastavu ideala, kojima je zadnja tačka — život u vječnosti s Bogom. U času krajnje materijalizacije svega, kada se s duhovnim vrednotama ne računa, nego je sav svijet i život u njemu do krajnjih granica došao u otpad od Boga, mi, koji hoćemo da budemo glasnici Božje istine, stvaraćemo novu atmosferu koja će biti Božja, t. j. prodahnuta visokim idealima konačne svrhe čovjekove. Čitav život da bude usmjeren tim stazama, i na svako životno pitanje da se gleda s te vidilice. Ta je tačka prva i temeljna. Ona je ono sigurno uporište na komu možemo dalje graditi zgradu u kojoj će se davati Bogu Božje, a čovjeku čovje-

kovo. Naši istupi mogu biti ove ili one forme, u ovoj ili onoj prilici, kako nam se najzgodnije učini, ali je to ono što ne može i ne smije silaziti s dnevnoga reda, i tomu se ima davati značaj prvenstva.

Ta je točka raskršće svih putova koji vode ili odvođe od Boga. Život je izbacio na površinu mnoge propovjednike otpada od Boga i duhovnih dobara, i nastupaju u privlačivoj formi. Priznavaoci Boga, pojednici istine, ne smiju ni u načinu istupa zaoštajati za onima koji su se uputili stazama koje vode smrti i rasapu.

Upamtimo!
Za otpad od Boga, koji je pred našim očima, u vremenu koje i nas nosi, odgovorni ćemo biti svi mi koji se izjavljujemo ispovjednici ima vječnih istina.

Čistiti atmosferu! Stvarati novi zrak, t. j. učiniti da ljudi gledaju na život očima vječnosti, to je prva tačka našega programa koji iznosimo na pragu nove godine.

Druga tačka?
Mi nismo samo ljudi vjere u Boga, nego smo mi i pripadnici vjere koju je donio sam Bog na zemlju. Mi smo pripadnici objavljene vjere. Mi smo sinovi katoličkoga kršćanstva, t. j. zajednice koju je stvorio i predao u nasljedstvo sam Bog koji je čovjekom postao.

Zato je naš program širi!
U svim životnim pitanjima istupati kao sinovi svijeta, ponosni da posjedujemo potpuno sigurnost i sigurnu garanciju za siguran mir i sklad među svima narodima zemlje. Svoje katoličko obilježje ćemo svugdje isticati i naglašavati, kako smo mi od prvih početaka propovjednici jednakih prava i dužnosti za sve članove ljudske zajednice. Mi smo pripadnici Crkve koja je opća, koja u svojoj širokogrudnosti prima sve narode, ne za služinčad i pastorčad, nego sve za sinove koji su jednaki u pravu i dužnostima. I zato nema jednakosti nad našim bratstvom, nema slobode nad našom slobodom. Mi u tomu imamo prvu riječ.

Najveći ljubitelj i dobrotvor potlačenih, naš je Učitelj; prvi i jedini jamac pravde Onaj je za kojim mi i-

demo; nosilac mira to je opet On koji je donio mir.

U svemu i nad svim je On, Gospodin naš Isus Krist, vrhovni Učitelj i Voda svih katoličkih snaga. Niko drugi nema takvog Učitelja i Vodju kao što je Bog naš, koga je ljubav dovela na zemlju.

Njegovu istinu propovijedati — to je čast!

U Njegovim redovima biti — to je odlika!

Ponosni smo da smo Njegovi i da je On naš.

Iz toga slijedi da nam ide prvo mjesto, i da toga prvenstva budemo svjesni.

Mi katolici imamo biti svjesni da nam pripada vodeća uloga u životnom razvoju ljudske zajednice. Jednom zauvijek imamo biti na čistu svi mi, i oni kojima to nije po volji. Mislimo na idejnom terenu, — a partizanstva ostavljamo drugomu.

Treće?

Prvu i drugu točku programa ćemo navijek imati na umu! — Kao treće i posebno: da ćemo u vršenju svoga životnoga zadatka (u svom staležu) biti ljudi koji će u najbližem krugu stvarati sve veće brojeve prijatelja Božjih. A to se postizava primjenom katoličkih načela na život. Ljudi naše najbliže okoline će se u nas ugledati kao u svoje uzore i iz naših djela čitati nauku katoličkoga naziranja na život.

Junio-

Socijalno zrnje

KAKVU TO OBLJETNICU SLAVI KOMUNIZAM U RUSIJI?

Pariški „Temps“ piše:
„Sto slavi Kremlj prilikom 20-godišnjice?“

Moguće obljetnicu kad je komunizam u Rusiji došao na vlast?

Ali komunizam u sovjetskoj Rusiji nije ništa drugo nego samo još prazna riječ. Plaće su u sovjetskoj Rusiji i diferenciranije i ljudski slojevi više razdijeljeni nego ikada prije.

Slave li da su prije 20 godina kao mala skupina ugrabili vlast? Ali ta skupina boljševika je danas raspršena. Većina je od njih ili u progonstvu, ili u tamnici ili su ih strijeljali.

Slave li, jer su strmoglavili carističku diktaturu?

Ali mjesto stare tiranije došla je samo nova, koja je strašnija, općenitija i nerazmjerno krvavija.

Isusovo; lakše ćemo i opravdanije spočitavati bogatašima lakomost, a vlasnicima svjetskih poduzeća nepravdu.

Sretna nova godina! — To je čestitka, koju sada, na početku ove 1938 godine, prijatelji međusobno izmjenjuju.

Ali nova godina neće biti, kao što nisu bile ni stare, sama po sebi sretna. Sretnom je možemo samo mi učiniti! A učinimo je jedino u imenu Isusovom!

Ako je već ime majka lijepo, i ako se pjesma o majci do neba čuje, koliko mora biti ljepše ime Isusovo, i kako tek mora odzvunjati pjesma o Njemu!

Bez Isusa nema ljepote, i nema prave pjesme! A još manje ima sreće!

Zato, ako zbilja želimo sebi i drugima sretnu i blagoslovljenu novu godinu, onda je moramo početi s Isusom, živjeti s Isusom i s Njime je dovršiti.

Drukčije će sve naše novogodišnje čestitke, usmene i pismene, biti samo puki običaj, bezvrijedna građanska etiketa, koja će više biti izražaj čovjeka stroja negoli njegovoga plemenitog srca.

Katolička Crkva je stara, i zato iskusna. A kao iskusna učiteljica čovječanstva, ona, evo, započima novu godinu s imenom Isusovim. Učimo se od nje, pa i mi zakoraknimo u ovaj novi kolot našega života: — u ime Isusovo! Ig-

Jesu li boljševici pokazali, da su pobijedili prošlost bez vrijednosti? Ali u knjigama, koje daju učenicima u ruke, vidimo da opet uzdižu slavnu povijest svete Rusije. Jesu li boljševici oslobodili radnika? Ali u današnjoj sovjetskoj Rusiji mora radnik mnogo strašnije i više raditi negoli njegov drug u zapadnim državama. Moguće slave industrijalizaciju zemlje? Možda.

Jer su doista na tom polju postignuti uspjesi, koji bi dakako i bez boljševizma došli i bili mnogo dragocjeniji, jer ih ne bi trebalo postići uz cijenu neizmernih žrtava.

Istina je da svečanosti, koje je sovjetijska priredila za 20-godišnjicu, nisu bile organizirane u slavu sistema nego u čast jednoga samo čovjeka, a to je Staljin. Njegovo ime ispunjuje boljševičke listove. On je isključivo sadržaj sviju govora, koje ovih dana mora slušati sovjetski proletarijat. Njegova je ogromna slika na svim javnim mjestima. Često se u Rusiji spominje i Lenjinovo ime. Ali njega nigdje nema više da bi mogao protestirati proti tomu kako su njegovi nasljednici pokvarili „religiju“ koju je on naučavao...

SLOVENSKI KOMUNIST O RUSIJI

U selu Zabukovcima kod Žalca živi radnik I. Žagar. God. 1920. je kao oduševljeni komunist otputovao u Francusku, gdje se upisao u „Crvenu zastavu“. Čeznuo je za Rusijom, zemljom gdje vlada mir i red, socijalna pravda, raj za radnike i niže slojeve. I došao je tamo. Ali se brzo razočarao. Uvidio je da je sve to laž. Uvidio je da u zemlji u kojoj se dan na dan proljeva krv, u kojoj ljudski život ništa ne znači, u kojoj su iz srdaca vjernih ruskih mužika istrkali Boga i moral, ne može i neće nikada biti dobro.

Boljševici su ga odmah poslali za čuvara sibirskih rudokopa. Tu je vidio da je 6-satni radni dan samo na papiru, jer radnik mora raditi po 12 do 14 sati dnevno. Nedjelja i blagdana nema. Šesti dan da se ne radi — samo je na papiru.

Radnik nema dovoljno robe, za svoj rad ne prima plaću, stanuje u drvenim barakama gdje je strašna zima i nemoral. Radnik je u „slobodnoj“ državi postao pravi rob.

Osobito radnike i seljake pritište Stahanov sistem. Stahanovci su na pr. odredili koliko krava mora dati mlijeka; ako ne da toliko, seljaka čeka smrt „radi sabotaze“.

Po čitavoj državi vlada i gospodari zloglasna tajna ruska policija GPU.

Poslije toliko godina iskustva Žagar je upoznao lažna obećanja, položaj radnika i zauvijek se ohladila njegova ljubav prema „zemaljskom raju“, gdje je neograničeni gospodar nad životom 170 milijuna ljudi Staljin Grozni. Sam narod službeni naziv USSR (Unija sovjetskih socijalističkih repu-

blika) tumači: Ubij Staljina, spasješ Rossiju!

Nakon dugih molba dobio je putni list i sada je sretan da može sa svojom obitelji živjeti na rođenoj grudi!

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Neajelja, 2. I.: *Blagdan presv. Imena Isusova.* — Sv. Makarij, pustinjač. Živi primjer i izgled savršenoga kršćanskog života. Umro je g. 395.

Ponedjeljak, 3. I.: *Osmina sv. Ivana.* — Sv. Genoveva, zaštitnica građa Pariza. Utorak, 4. I.: *Osmina Mladenaca.* — Sv. Tit, biskup i ispovjedačnik.

Srijeda, 5. I.: *Sv. Simun Stihita* (Stupovnik). Zove se Stupovnik, jer je na jecnom kamenom stupu proživio više od polovice svoga života, izvržen vjetrovima, kiši, sunčanoj žegi i stugeni. Umro je g. 459.

Četvrtak, 6. I.: *Bogojavljenje.* Na današnji blagdan slavi se uspomena na onaj sretni dan, kada su se poganski mudraci poklonili Isusu i prinijeli mu darove. Današnji blagdan je velik i zapovjedni.

Petak, 7. I.: *Prvi petak* u mjesecu. Dan posvećen Presv. Srcu Isusovu. — Sv. Niceta, biskup.

Subota, 8. I.: *Sv. Severin*, opat.

Blagdan Imena Isusova

Čitanje Djela Apostolskih (4, 8—12). — U one dane reče Petar napunivši se Duhom Svetim: Glavari narodni i starješine, čujte! Ako nas danas ispitujeete za dobročinstvo koje učinismo čovjeku bolesnu, po kojemu je ovaj ozdravio, neka bude na znanje svima vama i svemu narodu Izraelovu: u ime Gospodina našega Isusa Krista Nazarećanina, koga vi na križ pribiste, a koga Bog uskrsnu od mrtvih, po Njemu stoji ovaj pred vama zdrav. Ovo je kamen, koji ste vi graditelji odbacili, a koji je postao ugaoni kamen; i nema ni u jedno-

me drugom spasenja. Jer nema drugog imena pod nebom dana ljudima, po kojem bismo se mi mogli spasiti.

† *Srijeda sv. Evanđelje po Luki (2, 21).* — U ono vrijeme, kad se navršio osam dana, da obrežu Dijete, nadjenuše Mu ime Isus, kao što Ga nazva anđeo prije nego li se u utrobi začeo.

Ime Isusovo

Ovaj blagdan ne znači kakav korak naprijed u razvoju crkvene godine. On je samo zaključak blagdana Obrezovanja, budući je baš na taj blagdan dano Gospodu ime Ius, kao što je to bio pretekao anđeo.

Ovaj blagdan je zato, da svi kršćani shvate svu uzvišenost imena Isusova. To je novi blagdan, uveden raznim pobožnostima i pobožnim vježbama. No on može da izazove u nama i jednu starodrevnu liturgijsku misao.

Ime je dano od Boga

Možemo lako shvatiti, da ime Spasitelja nije dano slučajno ni voljom ljudi, nego mu je dano izravno od Boga. Pošto je njegovo ime imalo označiti veliku misiju, što ju je on imao na zemlji. U sv. Pismu čitamo, da je arkandeo Gabrijel navijestio Majci Božjoj ime Gospodnje: „*Nadženet ćeš mu ime Isus*“.

Spasitelj nije imao biti samo Otкупitelj, već se on morao i zvati Otкупitelj. O Isusu se baš mora reći, da njegovo ime označuje njegovo biće. Zato i shvaćamo, kako, mi kršćani, moramo častiti ovo presveto ime.

Hvala Isusu

Misa današnja je žrtva hvale u čast presvetog Imena Isusova.

U početnoj pjesmi vidimo veličajnu sliku klanjanja. Crkva slavo-dobitna, Crkva trpeća i Crkva vo-

jujuća na koljenima su pred veličanstvom Gospoda, koji sjedi na prijestolju i nosi Ime Isus.

Početna molitva moli, da vječno uživa u nebu gledajući Onoga, kojega sveto ime častimo na zemlji.

Poslanica je dio obrambenoga govora sv. Petra, nakon ozdravljenja uzetoga od rođenja.

Pjesma iza poslanice prislana se uz Poslanicu. Poslanica je svršavala: „...po kojem bismo se mi mogli spasiti“, a Pjesma iza poslanice nastavlja: „Spasi nas Gospodine!“

Aleluja to je pjesma slave: „*Neka usta moja kazuju hvalu Gospodnju*“.

Evanđelje je isto kao i na Obrezovanju: „*Gospođ je dobio Ime Isus*“.

Prikazna i pričesna pjesma zahvalni su himni imenu Gospodnjem.

Prikazna i popričesna molitva karakteriziraju Misu kao „*Žrtvu u čast Presvetog Imena Isusova*“, pojam, koji sigurno potječe od starodrevnog kršćanskog mišljenja o žrtvi.

Danas ćemo prihvatiti i ponoviti s obnovljenim žarom običnu liturgijsku molitvu: „*Po Isusu Kristu Gospođu našem*“.

Poruke Uprave

UZ VELIKE ŽRTVE i samo s velikim pouzdanjem u Boga i u svoje pretplatnike odlučili smo i nadalje ustrajati u izdavanju našega lista. Međutim premoćni se još nijesu odazvali našem pozivu, da uplate zaostalu pretplatu za godinu 1937. i prošle godine. Pretplatnici nam duguju velike svote novaca, a bez uplate toga duga ne ćemo nikako moći naprijed. Zato požurite uplatom, jer ćemo inače morati, i ako vrlo nerado, drugim zakonitim putevima doći do svojih potraživanja.

SVE MOLIMO, da nam, po mogućnosti, odmah pošaljete pretplatu za novu godinu 1938 našom čekovnom uplatnicom, koju smo im priložili u zadnjem broju. Koji mogu, neka pridođu koji dinar kao milodar za naš „Katolik“. Imena darovatelja ćemo oglasiti.

ŠTO STE UČINILI S NASOM ČEKOVNOM UPLATNICOM? U prošlom broju priložili smo vam svima svoju čekovnu uplatnicu. Najsvjesniji odmah su je ispunili i poslali nam dužnu svotu, pak su sada bez brige. Drugi su je pohranili, da je čim skorije ispune. Treći su je možda izgubili. Ovima savjetujemo, da nam to jave, pak ćemo im poslati novu.

IZLOŽBA DALMATINSKOG VOCA Splitska Zaučna Matica, prilikom svoje glavne skupštine, 30. XI. pr. g. upriličila je izložbu smokava i drugih proizvoda svojih zadruga. Izložila je tako razne tipove pakovanja iz pojedinih područja i razne primjerke smokava te sadnice naranača, limuna i mandarina, aromatično bilje i eterična ulja.

ZAGORSKI VODOVOD se gradi. Radovi oko izgradnje — kako vele — nastavit će se kroz cijelu zimu.

LUKA ŠARIĆ - ŠIBENIK
ULICA KRALJA TOMISLAVA

Stalno na skladištu sve vrste engleskog konca i pamučnog prediva. Francuske pređe za ručne radove D. M. C. Veliki izbor vune. Đempera, košulja, čarapa, rukavica, ručnika, rubaca, kišobrana, šešira, kapa, kufera, tašna, modnih dugmeta, češljeva, sapuna, parfema, pudera, kolonjske vode kao i krema za lice, guća Benger (Jeger). Ovratnika (kolleta), kravata, gaćica muških i ženskih, kombinezona, sve vrste vrpce (kurdele), svile za vezenje, svile za šivanje. Sve vrste igala, pojasa, vezica za cipele, kao i sve vrste sitničarija. Veliko skladište konca TRIDENT, KARLILE I PIQUE i t. d.

Podlistak
Iz moga „Dnevnika“

Bitolj, 17. XII. 1937.

Bože, kako li smo se veselili — kolega S. i ja — našim božićnim ferijama! Opet dahnuti punim plućama slatki zrak — slobode! Opet vidjeti drago more, opet u Dalmaciju! Već par dana stvaramo osnove. Stvaramo i rastvaramo, gradimo i rušimo, kombinacija za kombinacijom. Sad bismo preko Sarajeva, sad opet preko Beograda... Kad najedamput — štop! Kolega S. razbolio se i ode u bolnicu. Pa to je strašno — za mene i za njega! On žalostan, što mu bolest zapriječiti toliko željkovani odmor, a ja, opet, jer ostadoh bez društva. Bez dragoga kolege, koga sam tako silno zavolio kroz ovo kratko vrijeme. Prava, iskrena, dalmatinska duša, pa ko ga ne bi volio! I taj dobri drug evo se razbolio. A do jučer je bio zdrav i ništa nije slutio. — Eto, kako čovjek uvijek mora biti spreman na sve. Mnoga i velika iznenađenja prate naš život. Ali, ipak, čovjeka ne smije ništa u životu previši — iznenaditi!

Iza večere me je pozvao kolega V., Slovenac, da izademo malko u vrt na šetnju. Mjesečina je divno sjala i kolega se zanio i pričao mi o prekrasnim Meškovićim opisima ovakvih večeri. Perister, sav zavrt u snijeg, upravo čarobno se sjao na mjesecini i mi smo ga dugo promatrali. Kolega J. je bio na dužnosti, pa smo ga posjetili i upitali, što radi, a on nam je lakonski odgovorio: „Pljućkam na mjesec!“ — — — Mi smo ga ostavili i pustili, da i dalje — „pljućka“ — —

Bitolj, 18. XII.

Već ima par dana, da se mučim jednim problemom. Ne mogu se nikako sjetiti, kako bih nazvao čovjeka, koji neprestano hoće da govori o „istorijskim dejstvima“, a priznao je, da nije pročitao nijedno historijsko djelo. Svako njegovo „dejstvo“ čini se kao priča iz „1001 noći“. Ima silnu prednost, što posjeduje bujnu, ali iskvarenu, maštu. U zemljopisu je toliko versiran, da je Saharu strpao u Aziju. Mora mu se priznati, da je u svim znanostima jednako potkovan, pa čak ima za neke znanosti i svoju posebnu terminologiju. Tako na pr. za njega riječ „moral“ znači „sve ono što se mora“. Za „Bon ton“ mi je priznao, da ne zna, što to znači, a kad sam mu rastumačio, kazao je, da

se takvim stvarima ne bavi. Svaki put, kad čovjek s njime govori, dobiva podražaj na — povraćanje. A inače on je vrlo uvažena ličnost u građanstvu, pa čak i sam to priznaje, i svak mu se dubokim poštovanjem klanja. — Eto, za takvu ličnost ja ne mogu naći adekvatnog naziva. Doduše, on ima mnogo ukrasnih epiteta, pa čak i pravih imena, ali ta ne mogu napisati. Papir je previše — bijel — —

Ipak je majčica zemlja i predobra, kad i takve strpljivo nosi!

Bitolj, 19. XII.

Uvijek je na mene strahovito bolno djelovao prizor: ruža obavita trnjem. Najljepši cvijet, pa u drači! On bi, da se veseli suncu i životu, da opeja okolinu svojim miomirisom, a trnje ga guši. Guši nemilosrdno, bez srca, surovo — —

Još bolniji prizor pruža mladi život, zapravo ljiljan života, zapleten u draće pokvarene okoline. Draće, koje nemilosrdno pritišću ljiljan i hoće da ga uguše. Da mu ispiju život, mladost, dušu. Da ga oblate, da mu ukradu bjelinu, bjelinu ljiljana. Čuvari vrta, gdje rastu i gdje bi se morali uzgajati prebijeli ljiljani, sličie starcima iz vrta, u kojemu su htjeli upropastiti nevinu Suzanu. Mjesto da ljiljane zaljevaju čistom vodom nauke i prave

uzgoje, oni ih prskaju blatom iz svoga pokvarenog srca. —

Kroz takav ambijent proći i ne oblatiti se — mogu samo velike duše i jaki karakteri. Oni, iz čijih očiju sijeva ponos čiste duše, snaga jake volje, u kojima plamte „bijeli ognjivi duše“. Oni, koji preziranjem prelaze preko svijui titula, koji razveseljuju malene i niske duše. — Eto, takav je moj dobri mladi prijatelj, koji me često razveseljuje svojim pismima. Duša, koju ne mogu slomiti bure života. Duša, koja pati, ali koja zna patnje iskoristiti. Duša, velika duša, a koja se kao maleno dijete veseli „Malom Isusu“ — kako to razabrah iz današnjeg njegovog pisma.

Prijatelju, i ja ću žarko moliti „Malenog Isusa“, da Ti dađe još veću, još ljepšu, još plemenitiju dušu!

Bitolj, 20. XII.

Ima ljudi, kojima je bizantinizam druga narav. Ne ide, pa ne ide! Misliš: Evo ipak jednoga, koji nije kao drugi, prava, iskrena duša, bez trunke podle bizantinšine. Misliš: Ipak sam ga našao i zavoliš ga kao dobroga prijatelja. Ide sve lijepo i ti si veseo, što ipak „nisu svi isti“. Kad li u danom momentu nastupi — razočaranje. Otkrije se veo i ukaže se sva podlost bizantinske duše, i onda tek uvidiš,

Širom svijeta

PUCANSTVO SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA broji 129 milijuna 257 ljuća. Tokom posljednje godine stanovništvo se povećalo za 820 hiljada novorođenih. Najgušće je naseljena savezna država New-York s 12 milijuna 935 hiljada stanovnika.

VELIKI BROJ SMRTNIH KAZNA U USJI. U sjevernom Kavkazu striljano je 6 funkcionera komesarijata za poprivreću zbog proturevolucionarnog djelovanja. U Svearolovsku osuđeno je i smrt 5 službenika oblasne poljoprivredne prave radi tobožnje sabotaže. — U oblasti amare osuđen je na smrt ravnatelj jeane rme za svinje.

BRIGA ZA ZAPUSTENA PREDGRADNA. U Milanu kardinal Schuster gradi 14 ovih crkava na periferiji grada. Sv. Otac apa doprinio je milijun lira u tu svrhu.

DUHOVNE VJEZBE U ZATVORU. 10 robiša u talijanskoj kaznionici Lecce nali su petočasovne duhovne vježbe, koje i im držala dva isusovca uz pomoć više rećenika. Moćno su potresle dušom kažnjeka. Sve je završeno zajedničkom sv. Mišmi i Pričešću te gozdom i poučnom kinatografskom predstavom.

NOVI „BESMRTNIK“. Svečano je prljen za člana Francuske Akademije u Parilu biskup Ksaver Grete iz Mansa radi zauga na nacionalnom i književnom polju.

PISMA BISKUPA USA. Episkopat Sjedinjenih Američkih Država uputio je pna episkopatu u Njemačkoj i episkopatu u panjolskoj, kojima svečano osuđuje novo oganstvo, boljševizam i protivjerski porret u Spanjolskoj.

Križarske vijesti

SRETAN BOŽIC I NOVU GODINU eli svim Križarima i prijateljima Križara odstvo VKB.

ODRŽANI TECAJEVI. U Rabu je d 12.—16. XII. održan tečaj za društva toka Raba i Paga s vrlo velikim uspjekom, a voćili su ga izaslanici br. R. Pavlek i Suić. — U nedjelju 19. XI. održan je jednodnevalni tečaj u Domaslovcu kod amobora.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 9. XII. bio je križarski dan u Bjelovau, gdje je od V. K. B. bio dr Protulipač. Taj dan održana je priredba Križara u esvetama kod Zagreba.

NARUĐBE KRIZARSKOGA KALENDARARA. U vezi s prijašnjim saopćenjima o rizariskom kalendaru javljamo, da će novo znanje Križarskoga kalendara biti štampano, ako se javi dostatno narudžaba. Narudžbe treba stoga hitno slati.

BOŽICNA POMOC. Prema uputama Zajednice Radničke križarske omladine Kriari Radnici u Zagrebu i drugim mjestima kupljali su u svom krugu prinose u naravi novcu i time nadarili za božićnih blagda a svoje najpotrebnije članove te druge, osebno obitelji s brojnom djecom. Ovom kečjom treba nastaviti narednih dana oko ove godine. Prva organizirana božićna ponož ostavila je dobar dojam, ne samo na križare članove nego i na prijatelje Kriara.

la je sve to pretvaranje, „lijepo lice i skrenost“ bio baš pravi bizantinizam. I si bio naivan i prevario si se. Možda čak nastradao, i to grdno nastradao. Onda ti je teško i boli te. Ne možeš pojmiti, da i takvih ima. Podli, pokvarenih, kojima je bizantinizam — druga narav — — —

Dobro je i to znati. Ja se uvijek ječam riječi i ilustracije jednoga mog tragog Jasenićanca: „Uzmi dvojiću, a jednoga sjedni za svoj stol i goti ga kao najboljega prijatelja, a drugoga stavi u vreću, pod stol, i gazi ga nogama, pa kao što ti misli onaj pod stolom misli ti i onaj za stolom.“ — „ako je! Narav se ne da istrpati tako lako. Taj je seljak, ovom pripromptom slikom, izrazio to posve vjerno. A ja sam to iskustvo posve — drastično! — ime sam za jedno iskustvo postao ogatiji — — —

Bitolj—Zagreb, 22. XII.

„Domovino, majko sreće
K tebi opet sin se kreće“.

Škripa vlaka, šum Vardara, žagor putnika, sve, sve mi je pjevalo ove divne stihove, dok smo jurili vlakom, koji me je nosio prema — Domovini.

Peč

Pobudna riječ našoj omladini

Budi čestit čovjek i dobar kršćanin!

Neka stara knjiga pokazuje nam način, kako ćemo biti sretni: „Hoćeš li da budeš sretan za jedan dan, a ti kupi novo odijelo. Za jedan mjesec, a ti dobij parnicu. Za jednu godinu, a ti se oženi. Kroz cijeli život, a ti budi čestit čovjek. Kroz cijelu vječnost, a ti budi dobar kršćanin.“

Gledaj, mladiću, iz godine u godinu ti rasteš i sve se više približuje trenutak, kada ćeš i ti biti uposlen u životnoj borbi. Razna naziranja, razne stranke i gesla, koja se međusobno bore na poprištu života, uvijek će se sve jače i sve jasnije i tebi predstavljati. Svako naziranje i svaka stranka i na tebe će računati.

Kojom ćeš se stranci pridružiti? Kojom ćeš služiti svojom mladom i svježom snagom? Natrag nekoliko decenija položaj je bio mnogo zapleteniji; ali danas ti se možeš naći i orijentirati dosta brzo i sasvim tačno.

Dani, u kojima živimo, jesu dani velike diobe ljudi i ideja. Vidimo uvijek sve jasnije, da se samo dvije protivničke stranke svrstavaju u bojne redove na svjetskoj pozornici, za žestoku borbu budućnosti.

Jeana se sastoji od revolucionarne gomile, koja upravo bjesni od očajne mržnje i čežnje za rušenjem i uništavanjem, te ugrožava cijeli svijet svojim crvenim zastavama. Pripadnici ove stranke zavedeni su i začarani kraljicama nesavjesnih demagoga i rušilaca, tih najvećih neprijatelja kulturnoga ljudskog društva.

Druga stranka okuplja oko sebe sve one, koji se oduševljavaju za duhovne vrednote, sve one, koji rade za napredak ljudske kulture i civilizacije. I ovi se svrstavaju oko svoje bojne zastave, a to je križ.

Iz dana u dan ova dioba duhova biva sve oštija. Čini se, da će ove dvije bojne stranke biti jedine jedna protiv drugoj u borbi velikih ideja, koju upravo za nas čuva skoro budućnost.

Tamo se radi protiv Boga, ovdje s Bogom. Tamo se vodi borba pod crvenom zastavom, ovdje pod križem.

I jedna i druga stranka računa na tebe, mladiću! Treba da se i ti pridružiš jednoj od njih.

Koju ćeš izabrati? Pa to je za te suvišno pitanje, zar ne? Već te vidim, kako mi odlučno odgovaraš: „Ja izabirem Boga, križ, kršćanstvo!“

Još i dandanas imade nažalost mnogo više onih, koji su katolici samo po imenu, negoli onih, koji žive pravim vjerskim životom.

Ne, u budućnosti ne smije tako biti!

Dandanas niko nema prava da kaže, da je vjera njegova privatna stvar. Dandanas se sve jasnije opaža, kako je opravdana ona čuvena izreka Geteova: „Pravo govoreći, najdublji i jedini predmet svjetske historije, kome se sve ostalo mora podvrgnuti, jest borba između vjere i nevjere.“ — Svakome je jasno, da se nalazimo uoči jedne velike bitke, kada će se otvoreno spopasti vjera i nevjera, crvena zastava i križ.

Mladiću, znaj, da stranka križa računa na tebe!

Vratimo se stoga na život zaista kršćanski i katolički! Što, zar da se vraćamo? Zar da se povratimo na sta-

Istočne litanije

„Kletva vile Hilendarke“

Sarajevski „Katolički Tjednik“ u svom 49. broju od 5. pr. mj. donosi ovaj zanimivi članak, koji prenosimo u cjelosti:

Mi smo katolici, svakako, ljudi od litanija. Od litanija i od blagoslova. Hoćeš li na procesiju, dočekaju te litanije. Dodeš li na blagoslov, valja ti govoriti: „Blagoslovljen budi Bog!“ Prispiješ li u kakvu starinsku kuću, gdje se još molik „uopćeno“, nema druge, valja ti izmoliti barem litanije lauretanske, ako još ne budu i one Srca Isusova, sv. Ante, sv. Josipa, ili

re staze? Zar da se vratimo u doba, koje nije poznavalo strojeva, telefona, željeznica, aeroplana, novina i radija?

Ne tako; nego treba da se povratimo u vremena, kada su živjeli ljudi jakoga karaktera, u vremena poštenja i svladavanja samoga sebe, u vremena vjernosti i nesebične ljubavi; jednom riječju, u vremena jakog i djelotvornog kršćanskog života.

„Zar dakle, da se cijeli život borim“ proti duhovnom neprijatelju, koji neprestano juriša na me? Zar će cijeli moj život biti neprestana borba?“

Znaš li, što je ono bio poručio kralj Kserko odjelu od 300 vojnika, koji su još bili preostali da brane Termopile? „Predajte nam oružje!“ — „Dodi sam, pa ga uzmi, ako možeš!“ — slijedio je odgovor. Hrabra četica termopilskih junaka radije je pošla u smrt, negoli da se preda. Dakle, ako te napast ili zao primjer sili, da predaš oružje, da predaš svoju dušu, odgovori junački: „Ne, volim radije umrijeti, negoli da se kukavički predam!“

Mladiću, ja bih želio, da ti budeš vedar i poletan čovjek, koji drži oču uprte put zvijezda za cijeloga svog života, ali ipak da tako hođaš po zemlji, da ne padneš u bunar. Ja bih htio, da ti budeš uvjeren, da je duša čitave kulture *kultura duha*. Moj je ideal čovjek zreo, za koga vjera nije samo neko čudnovato ganuće, niti neko duhovno raspoloženje, koje se probudi tek nedjeljom ujutro, nego jedna uzvišena moć, koja upravlja cijelim tvojim životom.

Ovaj novi naraštaj, koji se u borbi prokušao i očeličio, i koji se potpuno pouzdaje u Boga, biće prvi stup naše budućnosti. Zar ne, mladiću, i ti hoćeš da postaneš izobražen čovjek, koji će ljubiti svoju vjeru, koji će držati njezine zapovijedi, koji će biti dobar rodoljub i pravi katolik?

Pa i kad bi te društvo hladno primalo i izbjegavalo? Pa i kad ne bi mogao naći niti jednoga primjera, koji bi ti davao potstrek? Pa ako bi morao ostati i u manjini sa svojim religioznim osvjeđenjem?

Da, i tada!

Ti misliš, da si u manjini. Ali ne — Bog i ja — to je većina, uvijek i posvuda. Pa ako se moja katolička vjera i hapada, ja ću se boriti na njezinoj strani još većom žestinom!

Gospodine, ja bih htio postati harfa, na kojoj će odzvanjati Tvoje melodije.

Gospodine, htio bih biti oganj, koji će plamsati od Tvoje ljubavi.

Htio bih biti kristalna kupa, napunjena Tvojom milošću sve do vrha. Htio bih biti kao zrcalo, koje će odrazivati Tvoju ljepotu.

Kad mi smiješak sreće i zadovoljstva zaigra na usnama, neka govori o Tebi, Gospodine!

I kada me bol natjera, da suze lijem, neka svaka od njih padne na Tvoju očinsku ruku!

Pomozi mi, Gospodine, da budem uvijek i u svemu Tvoje djetete s čistom dušom, poslušno i sretno; pomoz mi, da postanem religiozni mladić!

Duhovnik

Sretnu Novu Godinu želi cijenjenim mušterijama Salamon Drutter ŠIBENIK

te uplašim onom strašnom riječi iz psalma: „Volio je kletvu; i doći će mu!“ I zaludu se ti ispričavaš, da si samo pobožno kleo i Bogu prepuštao, da dolično kazni tvoje i „naše“ dušmane: „Neka im Bog plati!“; „Kako on meni, tako Bog njemu!“ Neće velečasni ni ča čuje; ne da ni govoriti. „Bog je ljubav!“ veli, a mržnja je oca đavla!

Tako ti je to kod nas. Pa nije ni čudo, da smo s vremenom posve izgubili smisao za proklinjačku poeziju. Ugušili smo sve svoje pjesničke talente s toga pogručja. Da nema Vukovih zbirki narodnih pjesama, ne bismo ni znali, kako je to, kad majka stane kleti ođete. Kune, brate, ne može se ni slušati; kakva pobožna dušica iz samostana, slabih živaca, pala bi odmah u nesvijest.

Ali šta je Vuk i šta su imprekativne litanije iz narodne pjesme prema čistoj poetskoj inspiraciji u „Kletvi vile Hilendarke“!

E, brate, onakoga bogatstva fraze nema ni u D' Annunzija. A Danteove paklenske strahote samo su razvučena, dosadna priča prema strahotama i mukama, što ih vila Hilendarke baca na izdajice srpstva i svete srpske crkve. Na „Zivu sliku sramnih izdajica, Izmećara, papskih najamnika, Što će roću pljunuti u lice, Za zlatnike Papine Stolice!“

Sto čvadeset i četiri stiha, sto dvadeset i četiri kletve na onoga, „ko svog glasa za konkordat dao“. Ali sočne, pjesničke kletve. Ništa je to: „Bog te ubio!“, kakoj „Kletvom grmi Hilendarke vila, S Hilendarke, Savina oltara, Vila kune, svetinje potresa, Iz sna bući svece čudotvorce, Besmrtnike, bogougodnike, Srpske crkve slavne zaštitnike“. Nije to obična kletva; to je oltarska kletva, Gospodova kletva! Zato vila i progovara onako tanko, glasovito: „Ko je Srbin i srpskoga roda, I od srpske krvi i poroda, Nek' glas čuje sa svetog oltara, Kako Gospod izdajnike kara! Rim i Papa, jezuitska šapa, Sinozir kuju i podmuklo snuju, Našu Srpsku crkvu oca okuju, U sindžire i u lance ljute, Da nam slavu i svetinju spute, Da nas brišu sa zemljina lica, To Rim traži i papska stolica!“

Ako je vila, beli i vileno kune. Onakvog florilegija, onoliko po izbor cvijeća i poezije, ne bi pokupio po svoj Evropi, koliko ga je ona istresla iz svojih zlatnih vilinskih kosa i iz svoga svetog i plemenitog, (ne umiva se ona bačava na svetoj manastirskoj česmi u Hilendaru), a učiljenog vilinskog srca.

Samo jezično sladokusje; same delikatese od dobrih želja. Nijesam ja ni znao, da je njima tako bogata naša istočna zemlja. Nikad ja toga nijesam ni usnio, a kamo li čuo. Sve je to za mene „hapax legomenon“.

Eto, na primjer, ovi uzvišeni prokletnički stihovi: „Usta mu se za vrat okrenula, Čuba mu se na dom rasirala, Obadva mu oka iskapala, ... Krv mu kućka, Bože, položala, ... Uskrsova jaja ne šarao, A sam svoja crijeva parao, ... U njivi mu sjeme skamenilo, ... Po kući mu zmlje zimovale, ... Plakalo mu, al' se ne tješilo, ... Do pasaga živina kljuvala, ... Od kamena koljivo kuvao, ... Umirao, ne mogó umrijeti, Raspadó se a ne raspao se, ... Bog veliki i njegova sila Sve mu lednim znojem ulećio, ... Sve mu kljasto i slijepo bilo, Bez očiju u vatru padalo, ... Od njega se kotili gubavci, Od kuće mu ostali ugarc!“

Dosta, brate, — tko će vam sve iskazivati! Tko hoće da se obogati čitavim ovim istočnim litanijama, neka piše u Srijemske Karlovice; — tamo su štampane. Tamo im je copisan: „Amin, Bože i Bogorodice, I predeljo, svijetla carice, To nek' snade roda izdajice, Sramne sluge Papine stolice!“

E, sad se ja ništa ne čudim, što su Milan i drugovi „curuknuli“. Ko ne bi curuknuo pred ovim svetim, a strašnim kletvama!

I još mi ružimo naš svijet, kad kune. A meder on ni ne zna, šta je to kletva. Ono je njegovo prema ovim hilendarskim litanijama sami blagoslov.

Ne znam samo, kako da nazovemo ove hilendarske litanije, kada odu u molitvenik. Hoćemo li ih nazvati litanijama hrišćanske ljubavi, ili ćemo im dati ime: „Litanije svete, hilendarske mržnje“?

A koliko li je istom etičke poezije u srcu naših narodnih prosvjetitelja i pjevača, kad je onoliko provire na usta!

Bog nam ih poživio! Propovjednike poslovice: „Brat je mio, koje vjere bio!“

Libor.

Svoj k svome!

Svoj k svome!

Odlikovana Tvornica Voštanih Svijeća

VLADIMIRA KULIĆA — NASLJEDNICI

ŠIBENIK

Naši dopisi

Biograd n/m

PROSLAVA 25-GODISNJICE MISNISTVA V.L.C. DON A. SOŠA

Proslavi jubileja 25-godišnjice misništva našega župnika vlč. don Ante Soša pridružila su se i društva Katoličke Akcije.

U počast vlč. don Ante priredile su naše vrijedne Križarice svečanu akademiju na dan Bezgrješnog Začeca Bl. Djevice Marije 8. XII. 1937. Izabrale su za ovu prigodu baš blagdan njegove osobite štovaateljice i zaštitnice.

Na sam zvuk Zdravo Marije započela je svečana akademija pjesmom „O prečista nam Djevice“. Zvukovi zvona i glasovi pjesme, spojeni u divnoj harmoniji, dizali su srca Bezgrješnoj, čija se slika, okićena cvijećem, nalazila na pozornici. Iza toga Križarica Anka Buča održala je vrlo lijep i čarljiv govor „O Bezgrješnom Začecu“.

Napetost je osobito porasla, kad su se na pozornici pojavile tri Male Križarice. Uz dirljivu zbornu deklamaciju „Bez svećenika“ predale su redom vlč. jubilarcu darove njegovih župljana, organiziranih u Katoličkoj Akciji: lovor vijenac, isprepletan hrvatskom trobojkom, kitu svježih ruža i krasnu ukovirenu sliku Spasitelja u molitvi, i svečar i prisutni bili su ganuti do suza.

Pregavanje „O svećeništvu“, koje je poslije toga održao u ime župljana Antun Pinjatela, bilo je pozorno saslušano. Nakon razlaganja o ulozi i dostojanstvu svećenika, prikazao je ukratko 25-godišnji rad našega oca Ante. Klicanju i pljeskanju dobro don Anti nikad kraja.

U starim biogradsčkim narodnim nošnjama izvele su nato Križarice zbornu deklamaciju „Hoćemo Bog“. Dobro raspoloženje još je više povećala predstava „Dvije gluhice“.

Svečanost je završena pozdravnom pjesmom Bl. Djevice „Večernji zvon“, nakon čega su se prisutni pjevajući i kličući don Anti razišli.

Očavna nisu naše priredbe bile ovako posječene. Prepuna dvorana najbolji je dokaz, koliko je naš don Ante obljubljen kod svojih župljana. Neka ga Bog još dugo poživi na dobro Crkve i naroda!

Vodice

Božićni dani su prošli u znaku razdragane veselosti. Ona užurbanost pred Božić i samo božićno jutro u punoj crkvi glasno svjedoči, da je istinita ona riječ Tertulijanova: „Duša čovjekova je po svojoj naravi kršćanska!“.

Naše Križarice su ovoga Božića lijepi dar poklonile Djetiću u štatici! Gospodina Isusa je ljubav čimijela na zemlju. Ljubav prema onima, koji najviše trpe, potaknula je i ove naše djevojke, koje su već dva mjeseca pred Božić upravile pismeni poziv raznim tvrtkama s molbom, da bi poslate nešto, da se zaodjenu oni najpotrebniji, kojih je naći u svakom mjestu. Odaziv je bio vrlo dobar, i otrto je mnogo suza. To se nije stavljalno na veliko zvono, jer kršćanska ljubav ne traži laskanja ni pohvala. Ovdje se ističe da se iskaže duboka hvala darovateljima naših najpotrebnijih, a i priznanje plemenitosti ojevojačkoga srca. — Križarstvu nije sve u milostinji. Siromaha će uvijek biti, pa vlačao ne znamo koji sistem. A općenito vrijedi ona: Dok još zidamo novu kuću, pođ staru se ne smije podmetnuti činamit. Tek, onda, kada budemo posve gotovi s novom građom, staru možemo srušiti!

Hrana duše

NOVO GODISTE LITURGIJSKOGA KALENDARA. Izdanje Knjiga katoličkog života. Cijena Din. 5. — Sve veći razmah liturgijskoga gibanja kod nas uzrokom je, da se sve većma množi broj vjernika, koji vole dnevno sv. misu zajedno sa svećeniškom na oltaru. Dosta opsežni crkveni propisi o tome, koju misu treba uzeti na pojedini dan, pogotovo ako na taj dan pada više svetkovina, upravo sile svjetovnjake, da se dnevno u svojoj liturgijskoj pobožnosti služe ovim kalendarom, jer je on za njih isto, što je Direktorij za svećenstvo. Zato će svi oni, koji upotrebljavaju dra Kniewalda „Rimski misal“ u hrvatskom prijevodu, sigurno i ove godine posegnuti za tim liturgijskim kalendarom, koji osim izbora misnog obrasca daje još i upute za razne privatne pobožnosti. — Narudžbe upraviti: Dru. Stjepanu Markulinu, odyjetniku — Zagreb, Martićeva ul. 41.

ZA PAPINSKI DAN. Ove godine bit će „Papinski dan“ u veljači i za tu priredbu mogu Križari dobiti igrokaz „Života Papa“, koji imaće 11 uloga, a stoji Din 7.

Nemile pojave

Kuda to vodi?

Naše goba nosi mnoge pečate novoga poganstva. Kao ono u rimsko doba cezara, tako i danas opažamo razne znakove društvenoga rastrojstva. Kao onoga, tako i sada javljaju se silni socijalni pokreti kod širokih slojeva pučanstva; velika razlika među staležima; opći nemoral posvuda, prevelika manija za zabavom i raskoši i kod širih slojeva. Sve se buni, viče, ali i pleše!

Tragove ovim pojavama treba potražiti u prošlom svjetskom ratu, kada je na bojnom polju bio otupio svaki osjećaj poštivanja čovjeka i svih njegovih tjelesnih i duševnih vrednota. Tako rastrovani čitavi staleži povratili su se svojim ognjištima, da se ponovno posvete obiteljskom životu. No falili su im svi uslovi, da bi mogli podići dostojanstvo obitelji, koja je nešto duhovna, sveta, nerazrješiva i puna samoprijedora. No ženidbeni drugovi primili su se novih dužnosti bez svih tih vrednota. U tom promašenom shvaćanju obitelji pojavila se k tomu i nezapamćena duhovna i socijalna kriza, koja je u prvome redu uništila u samih par godina široke slojeve pučanstva, a zatim bacila u pozadinu sve čimbenike duhovnih i uzgojnih vrednota. Zato smo dobili ženidbene rastave, slobodnu ljubav i noćne zabave, a na svakom koraku čujemo tužaljke, gospodarska uništavanja, krađe na veliko i faliranja. Dolaze i socijalni sukobi.

Iz ove žalosne sredine rađa se i naš poslijeratni naraštaj, koji se, nažalost, odgaja, izobrazuje i pušta u život bez nadzora, bez temeljitoga svestranog odgoja i bez ideala. Moderni roditelji vode mnogo manju brigu o duhovnim i čovječjim odlikama svoje djece nego li bi je vodili o kojem domaćem stvoru, koji samo ide na pašu, vuče, mliče i preživja. Dobar odo roditelja tako misli i postupa sa svojom djecom. Dakle današnji roditeljski dom malo mari za svoje djetete, jer ne vodi računa o njegovom napretku. Nije ga briga, s kime se ono gruzi na ulici, niti ga pita, u koje se doba noći vraća svojoj kući. Ne vodi o njemu brige, je li duševno potišteno ili možda duševno ranjeno ili već propalo. Ako pohađa školu, malo mari za nj, da li i kako udovoljava velikim učeničkim dužnostima.

Što da rečemo, sred ovako zanemarenih dužnosti odgoja, o vjerskom kućnom životu i roditelja i djece? Bolje je o tome zasađi da ni ne govorimo. Jedno stoji: Današnji roditeljski dom je podbacio u svojoj srži oko uzgoja omladine s razloga, što roditelji nijesu imali sve preduvjete za sastav uzvišenog

obiteljskog života i doma.

Ako još nijesi, molimo Te, da odmah danas podmiriš pretplatu! — Tvoja pretplata je jedino sredstvo, koje izdržava naš „Katolik“. Ako možeš, dodaj tom prilikom još i mali darak za fond našega „Katolika“!

Širite „Katolik“

Buđimo na čistu. Nitko se ne protivi zaravoj i plemenitoj zabavi, koja odgaja duh i tijelo. Kršćanska vjera i moral ni-

Sva NAJNOVIJA IZDANJA suvremene lijepe i poučne književnosti, domaćih i stranih pisaca, u originalu ili u prevodu, možete kod mene dobiti, posebno pak dječjih i omladinskih knjiga, u VELIKOM IZBORU.

Redovito primam svakoga 1. i 15. u mjesecu popis i prospekte većine NJEMAČKIH NAKLADA, koje Vam stoje u mojoj knjižarini cij. uvidu bez obveze, da ih kupite.

Ukoliko se odlučite kupiti koju knjigu koje nemam na skladištu, dobavljam Vam je uz nepovišenu cijenu u najkraćem roku.

Preporuča se vašoj cij. pažnji

Knjižara

Grgo Radić

ŠIBENIK, Kralja Tomislava 3

PAVAO GOLEŠ — ŠIBENIK

Bravarsko mehanička radiona i trgov. željeznom robom. Instalater vodovoda

BOGATO SKLADIŠTE SANITARNIH PREDMETA:

Umivaonika, Bibet-kloseta, pissoira, kupaonskih medicina i običnih kada, (kupaona) kupaonskih bakrenih peći.

Montaža i popravlanje svih u ovu struku spadajućih predmeta.

Specijalni vlastiti proizvod ŠTEDNJAKA svih sustava

pošto ne preziru prirodenu brigu oko razvijanja ličnosti, kađa traže, da se svaki čovjek, osobito omladina, ima da vježba u kreposti, i to naročito u čistoći života, samoprijegoru, poniznosti i cr. Masoni kažu, da je to uništavanje ličnih osebjina i snage života. To ne stoji, jer čovječji duh mora da vlada s tijelom, a to je srž kršćanske vjere i kulture.

Nova moderna škola mora da se nametne svim raspoloživim sredstvima promašenom kućnom uzgoju naše omladine, te da neumoljivom stegom i stručnom i pedagoškom spremom odstrani sve ostavštine poganskih nazora o uzgoju omladine u našim školama, jer naše doba traži samo jaku značajevu, a nipošto duševne i tjelesne mekušce, slabice i propalice.

Život Šibenika

SRETNU NOVU GODINU svim svojim suradnicima, povjerenicima, oglašivačima, pretplatnicima i prijateljima želi — Uredništvo i Uprava Katolika.

BOŽIČNA CESTITANJA BISKUPU Na Badnjak prije podne bilo je tradicionalno čestitanje božićnih blagdana preuz. biskupa U biskupskoj dvorani sačekalo je svo svjetovno i redovničko svećenstvo preuz. biskupa. Bio je prisutan stolni kaptol, kon-sultor ap. adm. preč. Basioli, svi gradski župnici, stariješine samostana, rektor sjemeništa s bogoslovima i sjemeništaricama. U ime svjetovnog i redovnog svećenstva kao i vjernika podastro je srdačne čestitke Mons. Pian, prepozit stolnog kapola. Preuz. biskup toplo se i očinski zahvalio i se u svom govoru dotaknuo važnijih događaja u prošloj godini. I ovom prilikom preporučio je rad u Katoličkoj Akciji kao i ustrajnu borbu protiv bezbožnoga kemurizma. Nakon govora preuz. biskup blagoslovio je prisutne te ih redom obišao svakom pružio ruku na čestitanje.

NA NOVU GODINU biće u katedrali pontifikalna sv. Misa preuz. biskupa u 11 s. Uvečer u 5 s. propovijed preuz. biskupa i Saziv Duha Svetoga.

NA TRI KRALJA biće red službe Božje u našim crkvama kao svake nedjelje U katedrali biće župska sv. Misa u 8 s. Tihe sv. Mise biće u 7, 8, 9 s. U 11 s. biće pontifikalna sv. Misa. Iza evanđelja presvij. prepozit najvišije pokretne blagovane u sljedećoj godini. Uvečer u 5 s. biće blagoslov s Presvetim.

BLAGOSLOV KUĆA obavije se i ovogodišne uoči blagdana sv. Triju Kralja. — U gradskoj župi počće blagoslivljanje u srijedu 5. t. mj. u 8.30 s. ujutro.

NA PRVI PETAK imaće Križarice Male Križarice zajehničku sv. pričest u crkvi sv. Luče u 6.30 s. ujutro, a blagoslov propovijedi u 6.30 s. naveče. — Križari Kat. Muževi imaće svoj crkveni sastanak u 7.30 s. uvečer u Novoj crkvi.

TJEDAN PROTIV PSOSTI. Psost, rana našega naroda, svagđano se sve više širi. Da bi se stalo na kraj ovoj grđnoj narodnoj mani, po uzoru drugih naroda, uvažava se u našim, obim biskupijama „Tjedan protiv psosti“. Tjedan protiv psosti održaće se u šibenskoj biskupiji i apostolskoj administraciji od 9.—16. siječnja ove godine. Kroz taj cijeli tjedan po svim župama održaće se propovijedi proti psosti, pričesti skupne pobožnosti, molitve i sv. pričesti za iskorenje psosti.

BOŽIČNO PJEVANJE U KATEDRALI bilo je i ove godine na visini, i pružalo vanredan duševni užitek hiljadama posjetilaca naše katedrale. Na pontifikalnoj misi Bagnjaka i Božića „Cecilijski zbor“, pojačan pjevačima „Kola“, izveo je po prvput misu o. oca Sokola „Gaudens gaudebo“ uz pratnju orchestra vojne mornarice. Misa, iako teška, izvedena je na sveopće zadovoljstvo. Izvanredno lijep efekt učinila je Ležerova pastorela uz pratnju orchestra. Svaka čast i hvala pjevačima i pjevačicama „Cecilijskog zbora“ i „Kola“ kao i orchestra vojne mornarice. Dirigentu vlč. don J. Španiću od srca čestitamo na uspješnoj i očiđnoj izvedbi i želimo, da bi nas i unaprijed više puta iznenadilo sličnim izvedbama.

SVIM ČLANICAMA „ZIVOGA SVJETLA“ javljam, da je nakana klanjanja za sljedeći tjedan (3.—9. I.): za naše „Živo Svijetlo“, da se ono što bolje razvije i uspije u novoj godini te da njegove članice budu što bolje, revnije i pobožnije — Don Ante Radić.

U FOND NASEGA LISTA doprinio je preč. don Frane Soša (Turanj) Din 20 mjesto čestitke preč. don Niki Plančiću, prilikom njegovog zlatnog jubileja — Uprava harno zahvaljuje.